

Hvordan går det med innvandrere fem år etter avlagt fag-/svenneprøve?

TALL

SOM FORTELLER

RAPPORTER / REPORTS

2020 / 50

Daniel Albertsen og Emmie Stolpe Foss

Daniel Albertsen og Emmie Stolpe Foss

Hvordan går det med innvandrere fem år etter avlagt fag-/svenneprøve?

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Publisert 15. desember 2020

ISBN 978-82-587-1248-7 (trykt)
ISBN 978-82-587-1249-4 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser og er derfor ukjent.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

Kunnskapsdepartementet sa i yrkesfagløftet fra 2015 at det er nødvendig å heve statusen til yrkesfagene. Frafallet skulle ned, det var behov for flere lærlingplasser og flere tilpassede utdanningsløp. Statistisk sentralbyrå (SSB) har tidligere sett nærmere på personer som besto fag- eller svenneprøve fra videregående opplæring i skoleåret 2010/11 – og om disse var i arbeid fem år senere, hva slags inntekt de hadde og om noen av dem hadde tatt mer utdanning innen fem år etter bestått prøve.

Denne rapporten ser på hvor mange innvandrere som består yrkesutdanning i form av fag- eller svenneprøve fra videregående opplæring i løpet av et skoleår, og hvordan det går målt fem år etter bestått prøve.

Rapporten er utarbeidet av Daniel Albertsen og Emmie Stolpe Foss ved seksjon for utdannings- og kulturstatistikk.

Rapporten er finansiert av Kunnskapsdepartementet.

Statistisk sentralbyrå, 2. desember 2020

Ann-Kristin Brændvang

Sammendrag

I perioden 2012-2014 var det 2 044 innvandrere som besto en fag- eller svenneprøve som lærlinger. Denne rapporten ser på hvor disse lærlingene var fem år etter avlagt prøve; hvor mange som var i arbeid, hvilken yrkesinntekt de hadde og hvor mange som enten var i utdanning eller hadde fullført en fagskole eller universitets- og høyskoleutdanning i løpet av de denne femårsperioden.

Det var omtrent like mange innvandrer menn og innvandrer kvinner som besto en fag- eller svenneprøve som lærlinger. Dette skiller seg fra den øvrige befolkning¹ hvor menn var i klart flertall blant lærlingene. Innvandrerne som gruppe skilte seg også fra den øvrige befolkningen i valg av utdanningsprogram og ved at det var en større andel eldre lærlinger. 34 prosent av innvandrerne som besto fag- eller svenneprøve gjorde det innenfor utdanningsprogrammet helse og oppvekst. Tilsvarende andel for den øvrige befolkningen var kun 14 prosent.

Andelen av innvandrerne som hadde lønnskakende arbeid fem år etter bestått prøve var på 83 prosent, dette var noe lavere enn den øvrige befolkningen hvor 87 prosent hadde det. Ser en på lønnskakende arbeid hadde 64 prosent av innvandrere heltidsjobb, som er lavere enn i resten av befolkningen der andelen var 70 prosent fem år etter bestått fag- eller svenneprøve. Det var til gjengjeld en høyere andel som arbeidet deltid blant innvandrerne, med 36 prosent mot 21 prosent i den øvrige befolkningen. Blant innvandrerne var det 45 prosent som hadde salgs- og serviceyrker og 25 prosent som var håndverkere.

Innvandrere som tok fag- eller svennebrev som lærling hadde lavere yrkesinntekt enn den øvrige befolkningen i samme gruppe, men med noen unntak. Fagbrev i restaurant og matfag fører til omtrent lik yrkesinntekt blant innvandrere og den øvrige befolkning, mens blant dem som tok et fagbrev innenfor helse og oppvekst, var det innvandre som hadde den største yrkesinntekten. Innenfor gruppen hadde kvinner mindre yrkesinntekt enn menn, men allikevel tjente innvandrer kvinner med fagbrev mer enn kvinner med fagbrev i den øvrige befolkningen.

14 prosent av alle innvandrere som avla en fag- eller svenneprøve, hadde fullført en fagskole eller universitets- og høyskoleutdanning fem år senere. Andelen for den øvrige befolkningen i samme periode var 18 prosent. Andelen som var i utdanning fem år senere var 11 prosent blant innvandrere og 12 prosent blant den øvrige befolkningen. Det var størst andel blant de med fag- eller svennebrev innenfor elektrofag som hadde fullført en høyere utdanning i årene etter avlagt prøve.

---

¹ I denne rapporten inkluderes også norskfødte med innvandrerforeldre i gruppen den øvrige befolkningen.

Abstract

In the period between 2012 and 2014, 2044 immigrants completed a trade or journeyman's examination through apprenticeship. This rapport takes a closer look at those apprentices and where they were five years after they completed their examinations, how many were working, what their salaries were like and how many had taken, or currently was enlisted in higher education.

There were about as many immigrant women as immigrant men who completed a trade or journeyman's examination during 2012-2014, this differs from the rest of the population² where an overweight of men choose vocational educations. There were also a larger share of older immigrants that completed a trade or journeyman's examination. Immigrants also differ from the rest of the population in regard to what sort of educational programs they chose, 34 percent of immigrants who completed a trade or journeyman's examination did so in the field of healthcare, childhood and youth development, only 14 percent of the rest of the population chose that education program.

The share of immigrants with wage-earning work was 83 percent, which was somewhat lower than in the rest of the population where the same share was 87 percent. Among immigrants, 64 percent worked part-time, while 70 percent of the rest of the population did the same. In addition, a larger share of immigrants, 36 percent worked part time, and only 21 percent of the rest of the population worked part time. Among immigrants, 45 percent worked in sales and service occupations and 25 percent were craftsmen.

In general, immigrants earned less than the rest of the population with the same trade or journeyman's certification with a few exceptions. Certifications in food and restaurants led to about the same salaries for both groups, while immigrants with certifications from health, childhood and youth development earned more than the rest of the population with the same degree. We also found that immigrant men earned more than immigrant women, but immigrant women had a higher salary than women in the rest of the population.

14 percent of the immigrants had completed a higher education five years after archiving a trade or journeyman certification. The same share for the rest of the population was 18 percent. The share of those who were enrolled in education five years later is 11 percent among immigrants, and 12 percent for the rest of the population. Those who had a trade or journeyman's certification as an electrician were most likely to study further.

---

² In this report apprentices who are born in Norway to immigrant parents are also included in the group "the rest of the population".

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	7
1.1. Datagrunnlag.....	7
1.2. Definisjoner	8
1.3. Om rapporten.....	8
2. Om populasjonen	10
2.1. Større kvinneandel og eldre lærlinger blant innvandrere.....	11
2.2. Helse og oppvekst vanligst	12
3. Arbeidsforhold	13
3.1. Flere deltidsarbeidende blant innvandrene	13
3.1 Flest innvandrere i salgs- og serviceyrker	16
4.inntekt	18
4.1. Innvandrere med fag- eller svennebrev innenfor helse og oppvekst tjener mer enn den øvrige befolkningen	18
4.2. Store forskjeller innenfor teknikk og industriell produksjon.....	19
4.3. Kvinnelige innvandrere med fag- eller svennebrev tjener mer enn kvinner med fag- eller svennebrev i den øvrige befolkningen	20
5. Utdanning etter avlagt fag- eller svenneprøve	21
5.1. Flertallet som har fullført en høyere utdanning har høgskole eller universitetsutdanning.....	22
5.2. Større andel eldre tar mer utdanning	22
5.3. Elever på elektrofag tar oftest mer utdanning etter fullført fag- eller svenneprøve....	23
Referanser	25
Vedlegg A: Figurgrunnlag	26
Figurregister	30
Tabellregister	31

1. Innledning

Gjennom yrkesfagløftet fra 2015 har det vært en målsetning om å heve statusen til yrkesfagene. Blant annet skulle frafallet senkes, antall lærlingplasser økes og flere tilpassede utdanningsløp tilbys (regjeringen.no, 2017). Imidlertid er lærlingenes utsikter etter fullført utdanning også av betydning for yrkesfagernes status. Tidligere analyser viser at rundt fire av fem lærlinger var i arbeid fem år etter bestått fag- eller svenneprøver. Imidlertid var det betydelig variasjon mellom ulike utdanningsprogram når det gjelder hvorvidt disse hadde heltids- eller deltidsarbeid (Nygård, 2018).

Samtidig med dette har det de siste ti årene vært en økning i antall innvandrere som tar yrkesutdanning. Fra 2010 til 2019 har andelen innvandrere i fagopplæring økt fra 5 til 13 prosent (Bratholmen og Albertsen, 2020). Veien til et fagbrev kan imidlertid by på utfordringer for denne gruppen. Andelen som ikke får læreplass er større blant innvandrere enn blant den øvrige befolkningen (Bratholmen og Ekren, 2020), men hva skjer med de innvandrerne som fullfører yrkesutdanningen?

Denne rapporten tar sikte på å se nærmere på innvandrere som består fag- eller svenneprøve fra videregående opplæring, og følge disse fem år etter bestått prøve. Vi vil belyse følgende spørsmål:

- Hvor mange innvandrere var i arbeid fem år etter bestått prøve?
- Hvilken inntekt hadde innvandrere fem år etter bestått prøve?
- Tar innvandrere mer utdanning, innen fem år etter bestått fag- eller svenneprøve?

1.1. Datagrunnlag

Populasjonen for denne analysen består av personer som har bestått fag- eller svenneprøve som lærling i tidsrommet mellom 01.10.2011 og til og med 30.09.2014 og som er bosatt i Norge fem år etter de besto fag- eller svenneprøve. Informasjon om både videregående opplæring og videre utdanning er hentet fra Nasjonal utdanningsdatabase (NUDB). I tillegg har vi hentet informasjon om arbeidsstatus og inntekt fem år etter bestått prøve fra henholdsvis registerbasert sysselsettingsstatistikk og statistikk for inntekt og formue.

Nasjonal Utdanningsdatabase

Det primære datagrunnlaget for denne rapporten er Nasjonal utdanningsdatabase (NUDB). NUDB er en forløpsdatabase som samler all SSBs individbaserte utdanningsstatistikk, og databasen omfatter utdanningsstatistikk på individnivå tilbake til 1970. Personer registreres i kurstabellen i NUDB når de avslutter grunnskolen, og databasen inneholder blant annet informasjon om kurs tatt på videregående nivå, fagskole og høyere utdanning. Videre inneholder databasen informasjon om nasjonale prøver samt demografiske bakgrunnsvariabler.

Sysselsetting

Data om sysselsetting er hentet fra den registerbaserte sysselsettingsstatistikken og viser sysselsetting ved tredje uke i november. Denne statistikken er basert på flere ulike registre deriblant A-ordningen som er en samordnet digital innsamling av opplysninger om arbeidsforhold, inntekt og skattetrekk til Skatteetaten, NAV og SSB. Siden 2015 har A-ordningen erstattet NAVs Arbeidsgiver-/arbeidstakerregister (Aa-registeret) og lønns- og trekkoppgaverregisteret (LTO-registeret).

I tillegg til A-ordningen benyttes andre registre, der de viktigste er selvangivelsesregisteret administrert av Skattedirektoratet, registeret over vernepliktige fra Vernepliktsverket og Enhetsregisteret. Registerne nevnt over samt

flere andre registre, som NAVs ARENA-register som gir data om arbeidsledige og personer på tiltak, benyttes for å kvalitetssikre dataene, konsistensbehandling mellom ulike datakilder, valg av viktigste arbeidsforhold og klassifisering som sysselsatt.

Inntekt

Opplysninger om yrkesinntekt er hentet fra skattemeldingsopplysninger, som inneholder informasjon om lønn og næringsinntekt.

Definisjoner

Innvandrere

Innvandrere er personer som er født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre.

Den øvrige befolkningen

«Den øvrige befolkningen» er i denne rapporten alle som ikke er innvandrere. I denne rapporten inngår også norskfødte med innvandrerforeldre i den øvrige befolkningen.

Arbeidsforhold

Arbeidsforhold brukes synonymt med jobb som kompenseres i form av lønn e.l. Betegnelsen omfatter både hovedarbeidsforhold og biarbeidsforhold. En person kan ha flere arbeidsforhold (jobber) i ulike virksomheter. Flere arbeidsforhold i samme virksomhet summeres opp til ett arbeidsforhold.

Heltid og deltid

Heltid defineres som stillingsprosent lik 100 eller mer. Deltid er definert som stillingsprosent mindre enn 100. Når vi i denne rapporten ser på hvor mange som jobber heltid og deltid så tar vi utgangspunkt i hvorvidt hovedarbeidsforholdet er heltids- eller deltidsarbeid.

Yrkesinntekt

Summen av lønnsinntekt og netto næringsinntekt i løpet av kalenderåret. Sykepenger og foreldrepenger er ikke inkludert.

1.2. Om rapporten

Kapittel 2 gir en oversikt over hvor mange lærlinger som består fag- eller svenneprøve og hva som kjennetegner disse. Vi begynner med å gi en oversikt over hvor mange i ulike innvandrer kategorier som besto fag- eller svenneprøve som lærlinger i årskullene vi følger i denne rapporten. Deretter tar vi for oss kjønns- og aldersfordelingen blant lærlingene som besto prøve. Kapitlet avsluttes med å se på hvilke utdanningsprogram innvandrerne har bestått fag- eller svenneprøve innenfor.

Kapittel 3 tar for seg status på arbeidsmarkedet fem år etter bestått fag- eller svenneprøve. For personer med lønnstakende arbeid sammenlignes fordelingen av heltids- og deltidsarbeid mellom innvandrere og den øvrige befolkningen. Kapitlet omtaler også forskjeller i heltids- og deltidsarbeid etter kjønn og utdanningsprogram. Kapitlet avrundes med et avsnitt om yrkestilknytning fem år etter bestått fag- eller svenneprøve.

Kapittel 4 belyser yrkesinntekten til personer som var i arbeid fem år etter bestått fag- eller svenneprøve. Vi sammenligner her gjennomsnittlig og median yrkesinntekt mellom innvandrerne og den øvrige befolkningen fordelt på de ulike utdanningsprogrammene som disse har bestått prøve innenfor. Siste del av kapitlet

går med til å se på forskjeller i inntekt mellom kjønnene innad blant innvandrerne og den øvrige befolkningen.

Fokuset for kapittel 5 er de som tar eller har fullført en fagskole eller universitets- og høyskoleutdanning i løpet av de fem årene etter bestått fag- eller svenneprøve. Her ser vi på andelen av innvandrere og den øvrige befolkningen som har fullført utdanning og, nivået på denne utdanningen og fordeling etter kjønn, alder og utdanningsprogram fra videregående.

2. Om populasjonen

I denne rapporten følger vi lærlinger som besto fag- eller svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14 og sammenligner gjennomgående innvandrerne i denne gruppen med den øvrige befolkningen. I dette kapitlet ser vi på hvor mange av lærlingene, både blant innvandrere og blant den øvrige befolkningen, som besto eller ikke besto fag- eller svenneprøve. Videre ser vi på kjønns- og aldersfordelingen blant de to gruppene. Her gir vi også en oversikt over hvilke utdanningsprogrammer de to gruppene består prøve innenfor.

Tabell 2.1 gir en oversikt over lærlingene som besto prøve i de ulike skoleårene samt hvor mange som ikke besto. Med mellom 600 og 800 prøvetakere utgjør innvandrere kun en liten del av lærlingene som tok fag- eller svenneprøve. Blant den øvrige befolkningen var det til sammenligning mellom 13 590 og 15 103 personer for de tre årgangene vi ser på.

Tabell 2.1 Antall og andel lærlinger med bestått og ikke-bestått fag-/svenneprøve, etter årskull og innvandringskategori

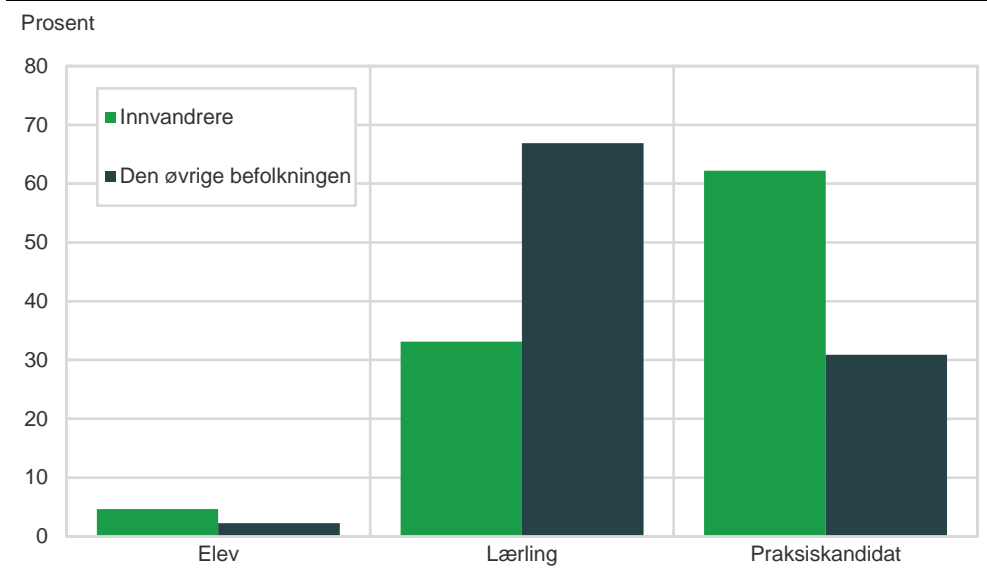
	2011/12			2012/13			2013/14		
	Ikke bestått	Bestått	Total	Ikke bestått	Bestått	Total	Ikke bestått	Bestått	Total
Antall									
Innvandrere	89	586	675	96	684	780	108	774	882
Den øvrige befolkningen	1 023	1 2567	1 3590	1 012	13 155	14 167	951	14 152	15 103
Prosent									
Innvandrere	13,2	86,8	100,0	12,3	87,7	100,0	12,2	87,8	100,0
Den øvrige befolkningen	7,5	92,5	100,0	7,1	92,9	100,0	6,3	93,7	100,0

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Blant innvandrerne var det en større andel lærlinger som ikke besto fag- eller svenneprøven. Der andelen i befolkningen for øvrig lå mellom 6 og 8 prosent var det 13 prosent av innvandrerne i 2011/12 og 12 prosent i 2012/13 og 2013/14 som ikke besto prøven.

Selv om vi i denne rapporten utelukkende ser på de som besto fag- eller svenneprøve som lærlinger er det relevant å nevne at det finnes flere veier for å oppnå yrkeskompetanse. Det er mulig å oppnå et fag- eller svennebrev som praksiskandidat for privatister med yrkespraksis som ikke oppfyller teorikrav ved å bestå en teorieksamen i tillegg til den praktiske prøven. Andre oppnår fag- eller svennebrev som elev med ett års opplæring i skole i stedet for to år i bedrift. Figur 2.1 viser hvordan de som besto fag- eller svenneprøve i skoleårene vi ser på fordeler seg langs de ulike veiene i yrkesopplæringen både for innvandrerne og den øvrige befolkningen. Her er det verd å merke seg at lærlinger ikke var den største gruppen blant innvandrere som består fag- eller svenneprøve. Lærlinger utgjorde kun 33 prosent av innvandrerne som besto fag- eller svenneprøven, mens praksiskandidater utgjorde hele 62 prosent av disse. Blant den øvrige befolkningen var fordelingen nesten motsatt med 67 prosent som besto prøve som lærlinger og 31 prosent som besto prøve som praksiskandidater. De som besto prøve som elever utgjorde et klart mindretall blant både innvandrere og den øvrige befolkningen.

Figur 2.1 Andel lærlinger, praksiskandidater og elever av de med bestått fag-/ svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter innvandringskategori

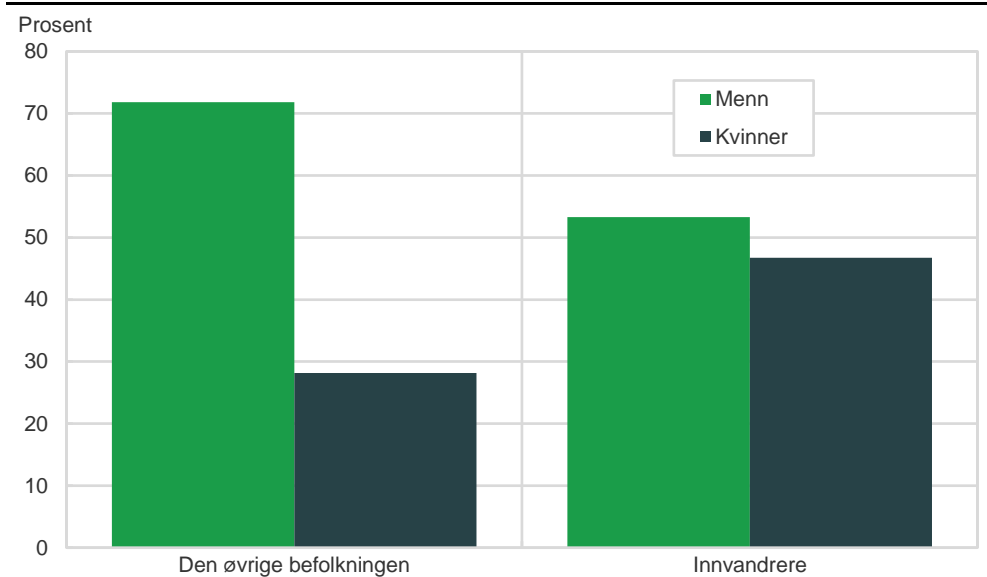

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

2.1. Større kvinneandel og eldre lærlinger blant innvandrere

Blant innvandrerlærlingene som besto fag- eller svenneprøve i disse skoleårene var det en forholdsvis jevn fordeling mellom menn og kvinner. Figur 2.2 viser fordelingen av kvinner og menn blant de lærlingene som besto prøve både blant innvandrere og blant den øvrige befolkningen. 53 prosent av innvandrerne som besto prøver var menn og 47 prosent var kvinner. Blant innvandrere var det dermed en jevnere kjønnsfordeling sammenlignet med befolkningen for øvrig. Blant den øvrige befolkningen var det et klart flertall av menn som tok og besto en fag- eller svenneprøve, på 72 prosent mot 28 prosent kvinner.

Figur 2.2 Lærlinger med bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter kjønn og innvandringskategori

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Innvandrerne som gruppe skilte seg også fra den øvrige befolkningen ved at det var en større andel eldre lærlinger. Tabell 2.2 viser at 87 prosent av lærlinger som besto fag- eller svenneprøve blant den øvrige befolkningen var mellom 20 og 24 år da de

avla prøven. For innvandrerne var andelen i denne aldersgruppen på kun 57 prosent. Blant innvandrerne var det derimot en større andel i de eldre aldersgruppene. 16 prosent av innvandrerne var mellom 25 og 29 år og 19 prosent var mellom 30 og 39 år. For den øvrige befolkningen var tilsvarende andeler på henholdsvis 8 og 4 prosent i disse aldersgruppene.

Tabell 2.2 Lærlinger med bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter alder og innvandringskategori

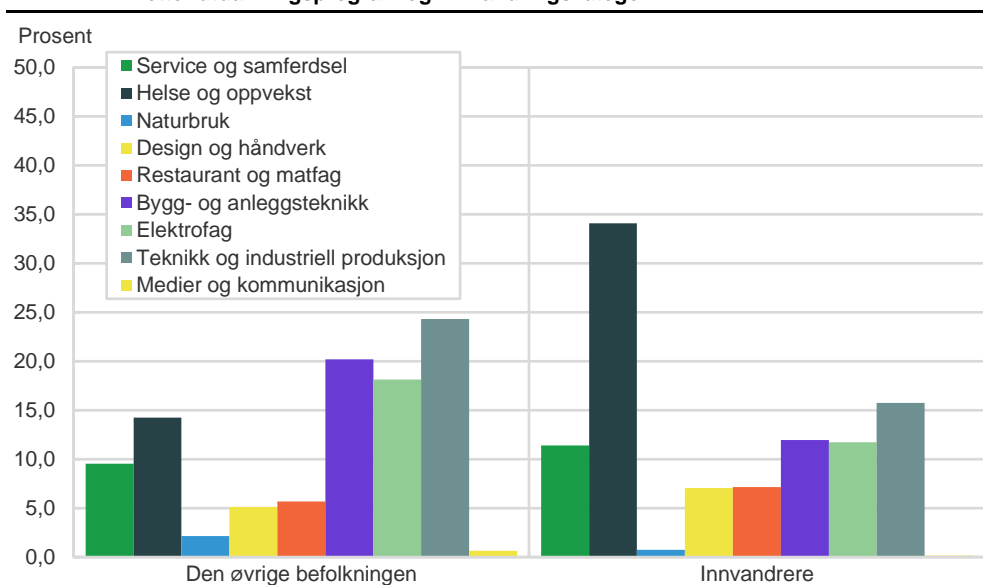
	Den øvrige befolkningen	Innvandrere
<20	0,1	0,1
20-24	87,4	57,3
25-29	7,7	15,9
30-39	3,4	18,7
40-49	1,2	6,8
50-59	0,3	1,3
60 og over	0,0	0,0

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

2.2. Helse og oppvekst vanligst

Innvandrere skilte seg også fra den øvrige befolkningen da det gjaldt valg av utdanningsprogram. Figur 2.3. viser fordeling av lærlinger som besto fag- eller svenneprøve etter utdanningsprogram og innvandringskategori. Verd å merke seg er at over 34 prosent av innvandrerne som besto fag- eller svenneprøve gjorde det innenfor utdanningsprogrammet helse og oppvekst. Tilsvarende andel for den øvrige befolkningen var kun 14 prosent. Til gjengjeld er det færre innvandrere som har tatt og bestått prøver i flere av håndverksfagene med 12 prosent i bygg- og anleggsteknikk samt elektrofag og 15 prosent i teknikk og industriell produksjon. Lærlinger i disse utdanningsprogrammene utgjorde derimot tilsammen to tredeler av de som besto prøver i disse utdanningsprogrammene blant den øvrige befolkningen.

Figur 2.3 Lærlinger med bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter utdanningsprogram og innvandringskategori

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

3. Arbeidsforhold

Hva er status for lærlingene fem år etter at de besto fag- eller svenneprøve? I dette kapitlet ser vi på om disse var i arbeid, og hvorvidt de i lønnskakende arbeid hadde et heltids- eller deltidsarbeid som deres hovedarbeidsforhold. Tabell 3.1 viser andelen av de tidligere lærlingene i de ulike kategoriene for status på arbeidsmarkedet fem år etter bestått prøve. Flertallet blant både innvandrere og den øvrige befolkningen var i lønnskakende arbeid, men denne andelen var noe lavere blant innvandrerne på 83 prosent mot den øvrige befolkningens 87 prosent. Blant innvandrere var det derimot større andeler som var arbeidsledige, på 3 prosent, eller som var utenfor arbeidsstyrken, på 10 prosent. Det var også en noe mindre andel blant begge grupper som var selvstendig næringsdrivende. Av innvandrere utgjorde disse rundt 1 prosent og tilsvarende andel var på 2 prosent blant den øvrige befolkningen.

Tabell 3.1 Arbeidsmarkedsstatus for tidligere lærlinger fem år etter bestått fag-/svenneprøve fra skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter innvandringskategori

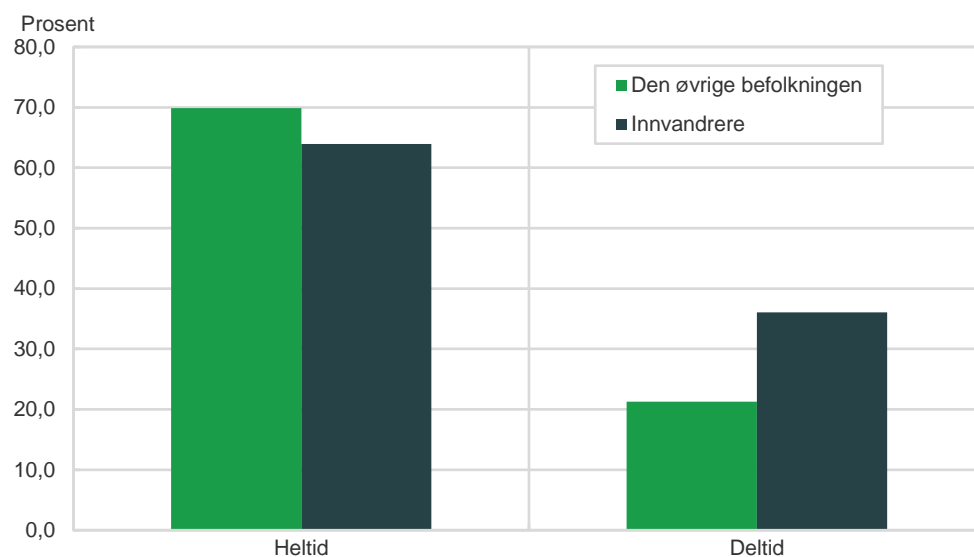
	Den øvrige befolkningen	Innvandrere
Lønnskaker	87,3	82,8
Selvstendig næringsdrivende	1,9	1,2
Arbeidsledig	1,1	2,6
Utenfor arbeidsstyrken	9,2	10,0
Uoppgitt	0,6	3,4

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

3.1. Flere deltidsarbeidende blant innvandrerne

Figur 3.1 viser andelen som hadde heltids- eller deltidsarbeid av lærlingene som var lønnskakere, fem år etter bestått prøve. Blant innvandrerne var det 64 prosent som hadde heltidsjobb mot 70 prosent i resten av befolkningen. Det var til gjengjeld en høyere andel som arbeidet deltid blant innvandrerne på 35 prosent mot 21 prosent i den øvrige befolkningen. Her har vi ikke kontrollert for om en person er under utdanning i tillegg til å ha en jobb. Noen av disse kan dermed valgt å jobbe deltid siden de var under videre utdanning.

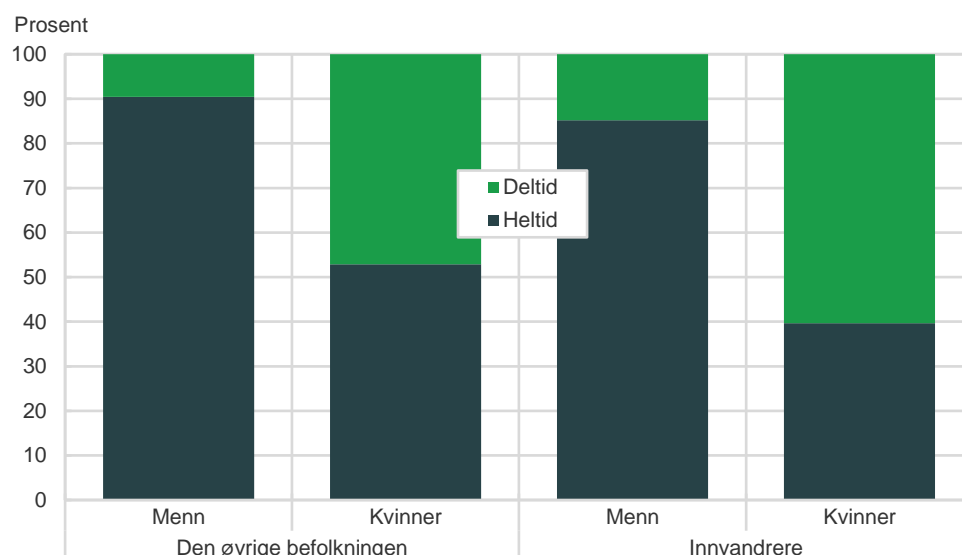
Figur 3.1 Heltids- og deltidsarbeid for lønnskakere fem år etter bestått fag-/svenneprøvesvenneprøve som lærling i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter innvandringskategori

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

I kapittel 2 så vi at det var en større kvinneandel blant innvandrere av de avla fag- eller svenneprøve som lærling enn tilsvarende for den øvrige befolkningen. Dermed er det interessant å se om disse skiller seg fra kvinner i den øvrige befolkningen når det gjelder hvordan de fordelte seg etter arbeidsforhold. Figur 3.2 viser fordeling av heltids- og deltidsarbeid etter fem år fordelt etter innvandringskategori og kjønn. Uavhengig av innvandringsbakgrunn hadde flesteparten av de mannlige lærlingene som har bestått fag- og svenneprøve heltidsarbeid, mens kvinner hadde en større andel deltidsarbeid. 85 prosent av menn med innvandrerbakgrunn i denne gruppen hadde heltidsarbeid. Dette er noe lavere enn andelen på 90 prosent blant menn i den øvrige befolkningen. Dette var likevel høyere enn andelen med heltidsarbeid etter fem år blant kvinner i den øvrige befolkningen som lå på 53 prosent. For kvinner med innvandrerbakgrunn var andelen i heltidsarbeid helt nede i 40 prosent. Kvinner med innvandrerbakgrunn var gruppen med størst andel i deltidsarbeid fem år etter bestått fag- eller svenneprøve; 60 prosent. Tilsvarende andel for kvinner i den øvrige befolkningen lå på 47 prosent. Det ser da ut til at den høyere andelen deltidsansatte blant innvandrere ikke utelukkende kom av en høyere kvinneandel blant innvandrere, men også at en større andel innvandrere jobbet deltid uavhengig av kjønn.

Figur 3.2 Heltids- og deltidsarbeid for lønnstakere fem år etter bestått fag-/svenneprøvesvenneprøve som lærling i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter innvandringskategori og kjønn

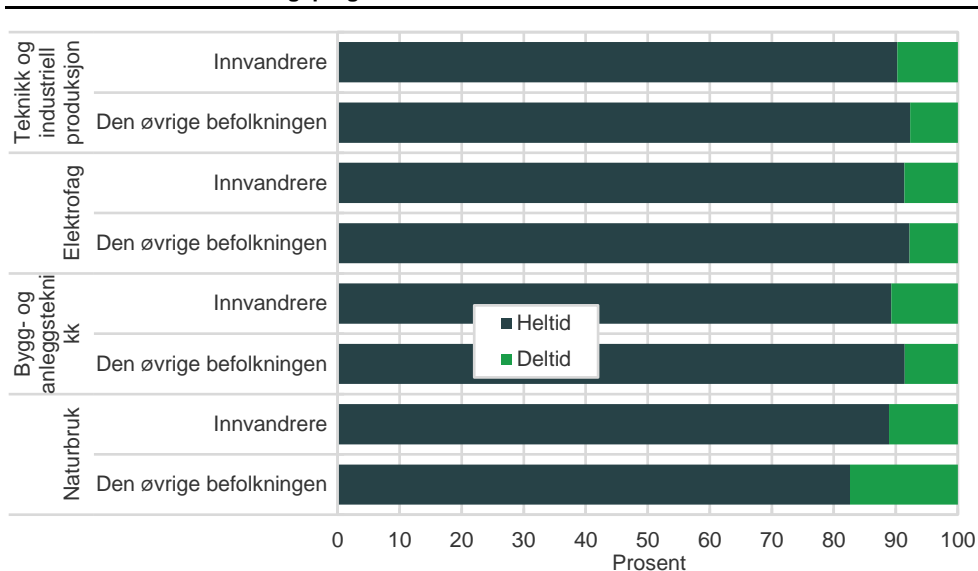

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Det kan imidlertid også være flere faktorer som har noe å si for den høye andelen som jobber deltid blant innvandrere. I kapittel 2 så vi at det var noe forskjell i hvordan innvandrere og den øvrige befolkningen fordelte seg etter de ulike yrkesfaglige utdanningsprogrammene. Innvandrere skilte seg blant annet ut med å ha en større andel som tok prøve innenfor helse og oppvekst. Ulikheten i fordelingen i utdanningsprogram mellom innvandrere og den øvrige befolkningen gjør det interessant å se om et også var ulik fordeling av deltidsarbeid i de ulike fagfeltene.

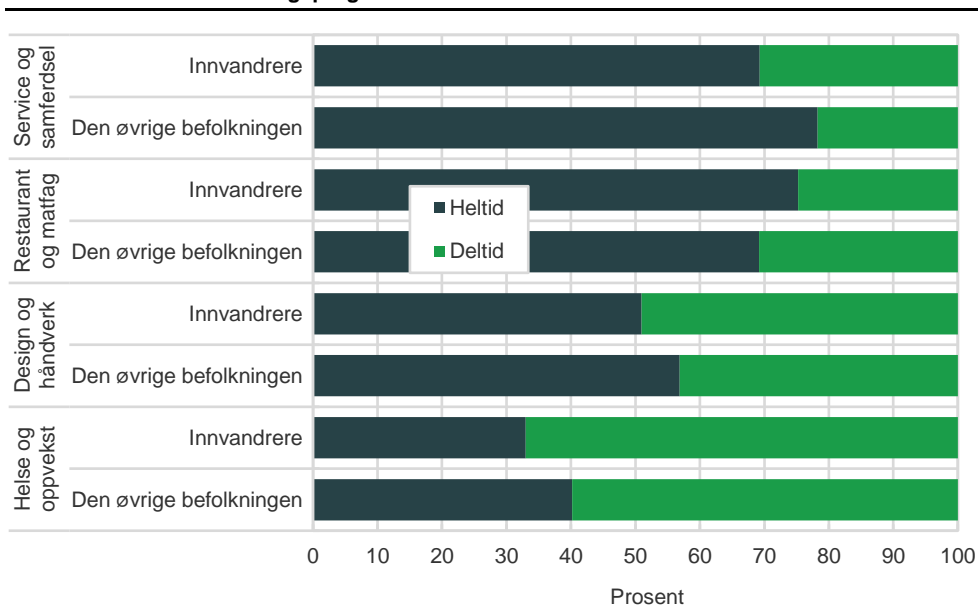
Figur 3.3 Heltids- og deltidsarbeid for lønnstakere fem år etter bestått fag-/svenneprøvesvenneprøve som lærling i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter utdanningsprogram med færrest deltidsarbeidende

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Figur 3.3 viser fordeling av heltids- og deltidsarbeid til lærlingene fem år etter bestått prøve fordelt på utdanningsprogrammene med færrest deltidsarbeidende. Innenfor alle disse utdanningsprogrammene var andelen med deltid høyere blant innvandrerne enn blant den øvrige befolkningen. Blant de som tok bygg- og anleggsteknikk og elektrofag var det henholdsvis rundt 11 og 9 prosent av innvandrerne som hadde deltidsarbeid. Av den øvrige befolkningen var det henholdsvis 9 og 8 prosent som jobbet deltid. Vi ser lignende resultater blant de som besto prøve innenfor teknikk og industriell produksjon med henholdsvis 10 og 8 prosent som jobbet deltid. Som nevnt i kapittel 2, så utgjorde lærlinger i disse utdanningsprogrammene en mindre andel blant innvandrerne som besto fag- eller svenneprøve enn de gjorde blant den øvrige befolkningen. Naturbruk hadde en noe høyere andel deltidsarbeidende, men i denne kategorien er det svært få innvandrere.

Figur 3.4 Heltids- og deltidsarbeid for lønnstakere fem år etter bestått fag-/svenneprøvesvenneprøve som lærling i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter utdanningsprogram med flest deltidsarbeidende

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

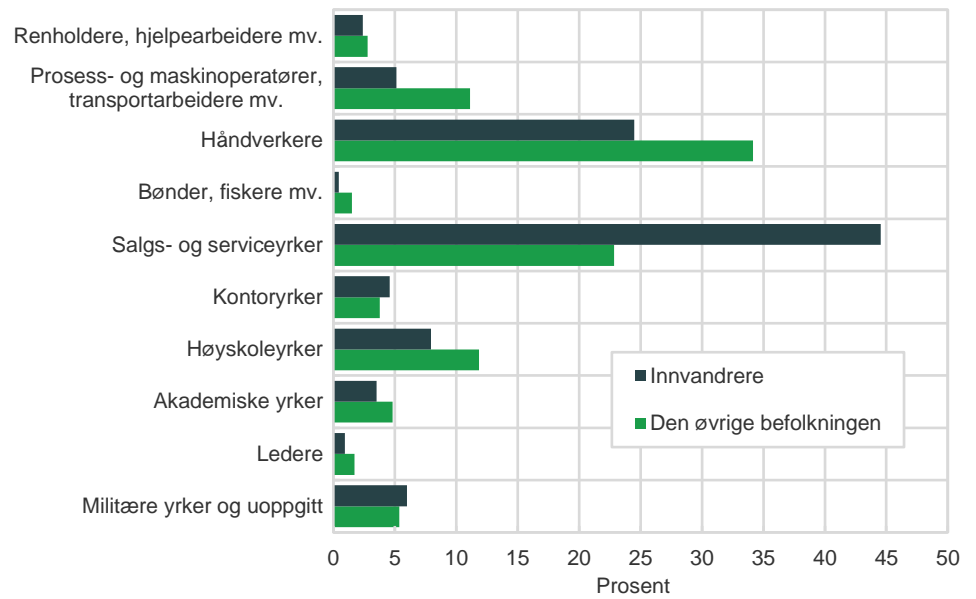
Figur 3.4 viser fordelingen av heltids- og deltidsarbeid til lærlingene fem år etter bestått prøve blant utdanningsprogrammene med flest deltidsarbeidende. Helse og oppvekst var det vanligste utdanningsprogrammet blant innvandrere og var også utdanningsprogrammet med størst andel i deltidsarbeid fem år senere. Blant innvandrere som besto prøve innen dette fagfeltet var hele 67 prosent i deltidsarbeid fem år etter de besto prøve. Dette er en noe større andel sammenlignet med den øvrige befolkningens 56 prosent, som fortsatt er nok til å være gruppen med høyest andel deltidsarbeidende blant disse. Etter disse så var design og håndverk gruppen med flest deltidsarbeidende med 49 prosent blant innvandrere og 43 prosent blant den øvrige befolkningen. Mellom design- og håndverk og utdanningsprogrammene fra forrige figur lå de som besto prøver i restaurant og matfag og i service og samferdsel. Blant innvandrerne var andelen i deltidsarbeid på henholdsvis 25 prosent og 31 prosent. For den øvrige befolkningen var tilsvarende andeler på henholdsvis 31 prosent og 22 prosent. Dette gjorde de som besto prøve innen restaurant og matfag til ett av de få unntakene der det var flere deltidsarbeidende i den øvrige befolkningen enn blant innvandrerne.

Jevnt over kan vi se at innvandrerne langt på vei følger samme tendens som den øvrige befolkningen innenfor samme fagfelt: Flere av utdanningsprogrammene med en høy andel deltidsansatte blant lærlinger i den øvrige befolkning viste samme mønster blant innvandrerne i populasjonen. Dette kan tilsi at noe av grunnen til den høye andelen deltidsansatte blant innvandrerne kom av at de utdanner seg innenfor fagfelt der mange ender opp med å jobbe deltid på generell basis. Likevel ser vi at innvandrerne har en noe høyere andel som jobber deltid enn de som besto prøve i samme utdanningsprogram fra den øvrige befolkningen.

3.2. Flest innvandrere i salgs- og serviceyrker

Så langt i kapitlet har vi sett på hvilken type arbeidsforhold lærlinger med bestått fag- eller svenneprøve hadde, men hva slags type yrker endte de opp i? Valgt utdanningsprogram som vi så på i kapittel 2 kan gi en pekepinn på dette, men vi kan også se på hvilken yrkesgruppe innvandrerne tilhørte etter fem år. Figur 3.4 viser hvilken yrkesgruppe de tidligere lærlingene som er i arbeid tilhørte, fem år etter bestått prøve. For både innvandrere og resten av befolkningen var håndverkere samt salgs- og serviceyrker de to vanligste yrkesgruppene. Blant innvandrerne av de sysselsatte lærlingene var det 45 prosent som hadde salgs- og serviceyrker og 25 prosent som var håndverkere. For resten av befolkningen var fordelingen derimot slik at 23 prosent jobbet i salgs- og serviceyrker og 34 prosent arbeidet i et håndverkeryrke.

Figur 3.5 Yrkeskategori for tidligere lærlinger fem år etter bestått fag-/svenneprøve fra skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter innvandringskategori

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

4. Inntekt

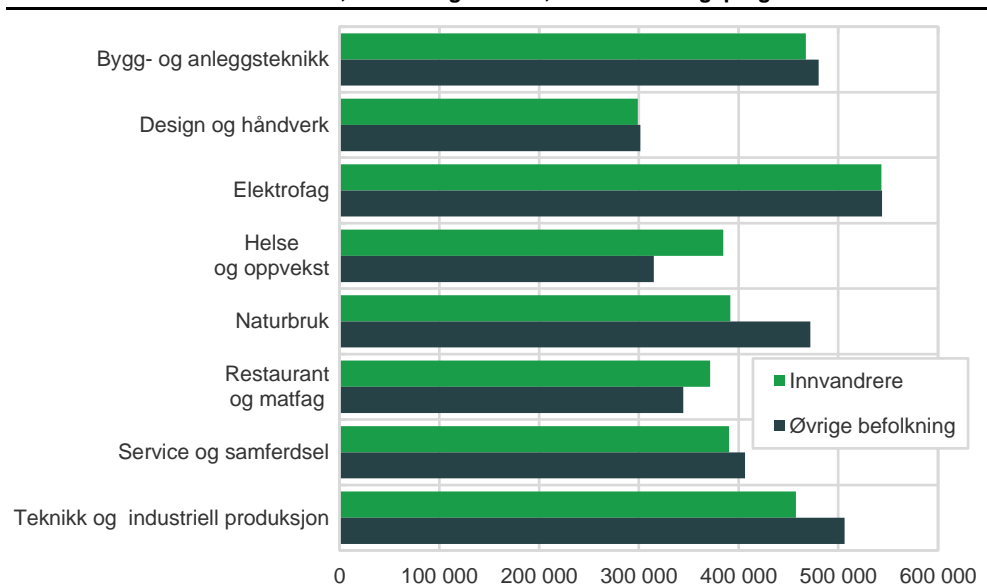
I dette kapitlet ser vi videre på yrkesinntekten til lærlingene som tok fag- og svennebrev i 2012 og 2013, og som var i arbeid fem år etter avlagt prøve. Vi har ikke data for yrkesinntekt for 2019, slik at vi har utelukket de som tok fag- og svennebrev i 2014 i dette kapitlet. En større del innvandrere jobber deltid, enn i befolkningen ellers, dette vil være en faktor når det kommer til forskjeller i yrkesinntekt mellom de to gruppene, og vil være en del av diskusjonen i dette kapitlet.

Lærlinger som har tatt fag- og svennebrev i elektrofag har den høyeste gjennomsnittlige yrkesinntekten. Yrkesinntekter er summen av lønnsinntekter og netto næringsinntekter i løpet av kalenderåret. Vi har ikke inkludert sykepenger og fødselspenger. Den laveste gjennomsnittlige inntekten finner en blant de som har fag- og svennebrev i design og håndverk. Vi finner det samme når vi ser på medianinntekten. Innvandrere har for de fleste lavere yrkesinntekt enn den øvrige befolkningen med samme fag og svennebrev, men det er noen områder som skiller seg ut på dette.

4.1. Innvandrere med fag- eller svennebrev innenfor helse og oppvekst tjener mer enn den øvrige befolkningen

Innvandrere med fag- eller svennebrev i helse og oppvekst var unntaket fra regelen om at den øvrige befolkning har høyere gjennomsnittsinntekt og medianinntekt. Innvandrere med fag- og svennebrev innenfor helse og oppvekst hadde en gjennomsnittlig inntekt som er 56 000 kroner større enn den øvrige befolkning og en medianinntekt som er ca. 70 000 kroner større enn den øvrige befolkning.

Figur 4.1 Medianinntekt for tidligere lærlinger fem år etter bestått fag- og svennebrev i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter utdanningsprogram

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Som vist i forrige kapittel var 90 prosent av alle innvandrere med denne utdanningen i jobb 5 år etter avlagt prøve, men det var også en større andel av dem som jobber deltid. Vi vet også at det var en mye større andel innvandrere som valgte dette feltet og at de var eldre enn den øvrige befolkningen. En innvandrer som jobbet som helsefagsarbeider, noe som 70 prosent av innvandrere som tok fag- og svennebrev innenfor helse og oppvekst gjorde, hadde en median inntekt på over 384 600 kroner, som var nesten 15 000 kroner større i året enn den øvrige befolkning med samme yrke.

Vi ser også at blant lærlinger med fag- eller svennebrev i elektrofag og blant de med fag- eller svennebrev i design og håndverk var det nærmest ingen forskjell mellom innvandrere og den øvrige befolkningen hvis vi ser på medianinntekten. Derimot, for de med fag- eller svennebrev innenfor elektrofag blir det en tydelig forskjell i favør den øvrige befolkningen når vi ser på gjennomsnittsinntekt, for design og håndverk var det små forskjeller mellom gruppene uavhengig av om vi ser på median- eller gjennomsnittsinntekt. Det er en stor forskjell i favør den øvrige befolkning når vi ser på gjennomsnittsinntekt, men ikke i medianinntekt. Dette betyr at det er flere i den øvrige befolkningen som tjente betydelig mer enn resten som vil føre til en større gjennomsnittsinntekt, men ikke en høyere medianinntekt, da medianinntekt tar hensyn til avvik.

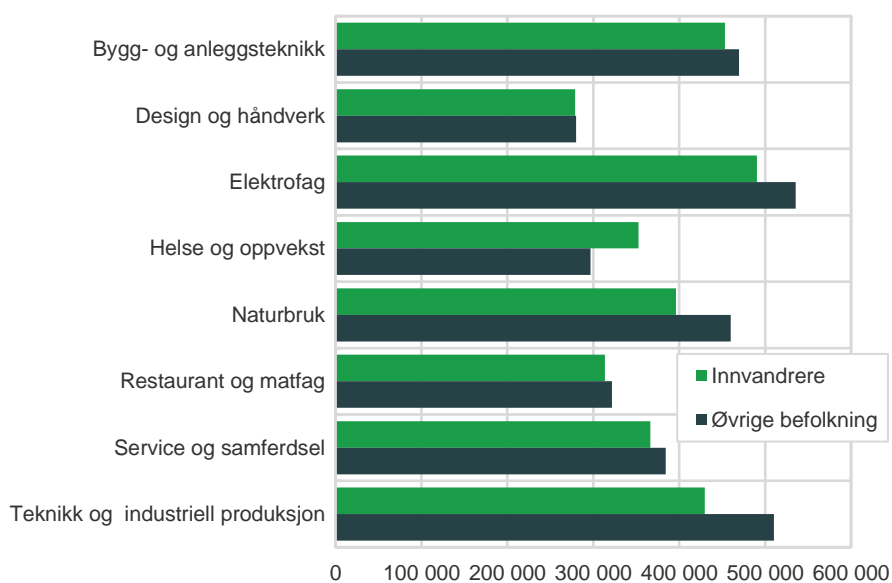
4.2. Store forskjeller innenfor teknikk og industriell produksjon

Det fagfeltet hvor forskjellen i yrkesinntekt var størst i favør den øvrige befolkning var naturbruk, men da antallet innvandrere som tok fag- eller svennebrev i dette faget var svært lavt betyr det at forskjellene innenfor naturbruk ikke nødvendigvis sier så mye om forskjeller mellom den øvrige befolkningen og innvandrere.

Derimot ser vi også store forskjeller i yrkesinntektene for innvandrere og den øvrige befolkningen når det kommer til de som tok fag- eller svennebrev innenfor teknikk og industriell produksjon. Innvandrere hadde en gjennomsnittsinntekt på over 457 300 kroner, som var 80 000 kroner mindre enn den øvrige befolkningen. De hadde også en medianinntekt som er 49 000 kroner mindre enn den øvrige befolkningen med fag- eller svennebrev innenfor samme felt.

Ser vi kun på de som arbeidet deltid var forskjellene noe mindre, den øvrige befolkningen hadde en gjennomsnittsinntekt som var 72 000 kr større og en medianinntekt som var 35 000 kr større. Det vil si at noe av den store forskjellen kan forklares med deltidsarbeid, men at i hovedsak så var det store forskjeller i yrkesinntekt mellom den øvrige befolkning og innvandrere som hadde fag eller svennebrev innenfor teknikk og industriell produksjon.

Figur 4.2 Gjennomsnittlig inntekt for tidligere lærlinger fem år etter bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter utdanningsprogram

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Den minste forskjellen finner vi blant de som har fag- eller svennebrev innenfor design og håndverk, hvor forskjellen var mindre enn 0,5 prosent i gjennomsnittsinntekt, og rundt 1 prosent i medianinntekt. Restaurant og matfag skilte seg også ut ved at gjennomsnittslønnen var noe større, 8 000 kr for den øvrige befolkning, mens medianinntekten var 27 000 kroner større for innvandrere.

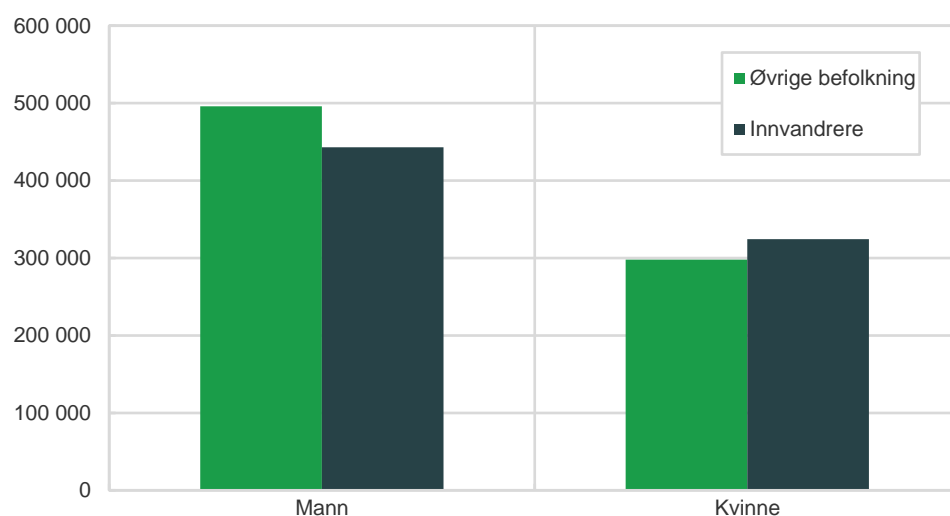
4.3. Kvinnelige innvandrere med fag- eller svennebrev tjener mer enn kvinner med fag- eller svennebrev i den øvrige befolkningen

Kvinnelige innvandrere med fag- eller svennebrev tjente mer både når vi ser på gjennomsnittsinntekt og når vi ser på medianinntekt enn kvinner i den øvrige befolkningen, dette gjaldt både for de som arbeidet heltid og de som arbeidet deltid, men forskjellen var størst blant de kvinnene som arbeidet deltid. Innvandrerkvinner som arbeidet deltid hadde nesten like stor medianinntekt som innvandrerkvinner som jobbet heltid og en høyere gjennomsnittsinntekt enn de som jobbet heltid. For den øvrige befolkningen hadde en kvinne som jobbet heltid høyere medianinntekt og gjennomsnittsinntekt.

For menn var det litt forskjell, vi ser at blant menn som jobbet heltid har menn i den øvrige befolkningen en gjennomsnittsinntekt som var nesten 50 000 kroner større og en medianinntekt som var nesten 20 000 kroner større, mens for menn som jobbet deltid, har innvandrer menn en gjennomsnittsinntekt og en medianinntekt på rundt 20 000 kroner mer enn menn i den øvrige befolkning.

Altså generelt tjener innvandrere som jobbet deltid mer enn den øvrige befolkningen som jobbet deltid. Forskjellen mellom kjønnene var også mindre blant innvandrere. Forskjellen for den øvrige befolkning lå på 200 000 kroner i året i favør menn, mens for innvandrere var denne forskjellen 119 000 kroner i favør menn. Altså selv om innvandrerkvinner hadde både høyere medianinntekt og gjennomsnittsinntekt enn kvinner i den øvrige befolkning med samme fagbrev, så ser vi at innvandrer menn hadde høyere gjennomsnittsinntekt og medianinntekt enn innvandrerkvinner.

Figur 4. Gjennomsnittlig inntekt for tidligere lærlinger fem år etter bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, fordelt på kjønn og innvandringskategori

Kilde Statistisk Sentralbyrå

5. Utdanning etter avlagt fag- eller svenneprøve

I dette kapitlet skal vi se på hvor stor andel av lærlingene som avla fagprøve eller tok svenneprøve i perioden i 2012, 2013 eller 2014 som har tatt mer utdanning fem år senere, og hvor mange som var under utdanning fem år senere.

Det å fullføre videregående opplæring med yrkeskompetanse som resultat av et svennebrev eller fagprøve gir ikke rettigheter til å studere på universitet eller høgskole, men det oppfylder kravene for å gå på fagskoler og ta en høyere yrkesfaglig utdanning. Fagskoler gir en yrkesrettet utdanning som kan tas direkte i bruk i arbeidslivet, og har en varighet på mellom seks måneder og to år.

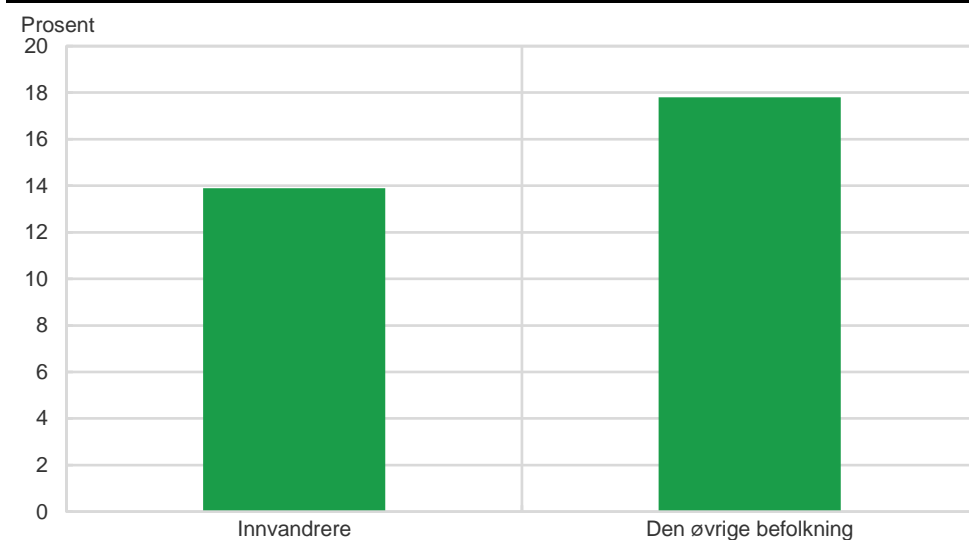
Hvis du ønsker å ta høgskole eller universitetsutdanning etter avlagt fagprøve eller oppnådd svennebrev, kan du ta påbygg til generell studiekompetanse, noe som tilsvarer ett år til på videregående skole. Dette kan gjøres både etter Vg2, og etter oppnådd yrkeskompetanse, såkalt påbygg Vg4. I denne rapporten ser vi kun på de som oppnådde yrkeskompetanse. For de som har oppnådd yrkeskompetanse finnes det også andre alternativer som opptak på grunnlag av realkompetanse, og for noen kurs kvalifisering gjennom Y-veien³.

I dette kapitlet har vi sett på hvor mange som har oppnådd en grad på et nivå høyere enn videregående. Vi har valgt å se kun på høyeste oppnådde utdanningsnivå, det vil si at en person må ha fullført en fagskoleutdanning, eller en utdanning på universitet-/høgskole for å falle under kategorien «har tatt mer utdanning etter avsluttet fag- eller svennebrev».

Dette betyr også at det kan være noen som har tatt påbygg Vg4 som ikke vil bli registrert som å ha tatt mer utdanning, da påbygg Vg4 er på samme utdanningsnivå som fullført fag- og svennebrev.

14 prosent av alle innvandrere som avla en fagprøve eller tok svennebrev i denne perioden, hadde fullført mer utdanning fem år senere. Andelen for den øvrige befolkningen i samme perioden var 18 prosent. Andelen som var i utdanning fem år senere var 11 prosent blant innvandrere og 12 prosent blant den øvrige befolkningen.

Figur 5.1 Andel av tidligere lærlinger som har fullført videre utdanning fem år etter avlagt fag-/svennebrev i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14

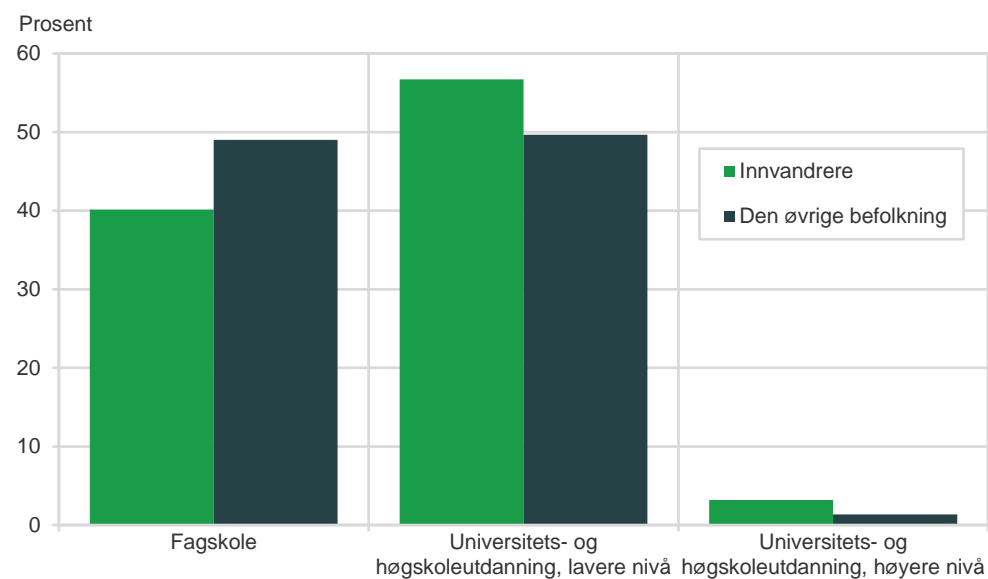
Kilde: Statistisk Sentralbyrå

³ Mer informasjon om Y-veien kan man finne på Utdanning.no: https://utdanning.no/tema/hjelp_og_veiledning/y-veien

5.1. Flertallet som har fullført en høyere utdanning har høyskole eller universitetsutdanning

Som nevnt ovenfor hadde 14 prosent av lærlingene som er innvandrere fullført mer utdanning innen fem år etter avlagt fag- eller svenneprøve. Flertallet av disse, 57 prosent, har fullført en utdanning på universitets- eller høyskolenivå, men også en stor del, 40 prosent, har fullført en fagskoleutdanning. Kun 9 stykker, eller 3 prosent, har fullført en forskerutdanning. Blant den øvrige befolkningen var det omtrent like mange som har tatt en fagskoleutdanning, som de som har tatt utdanning på universitets- eller høyskolenivå.

Figur 5.2 Type utdanning blant tidligere lærlinger som har fullført mer utdanning fem år etter bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

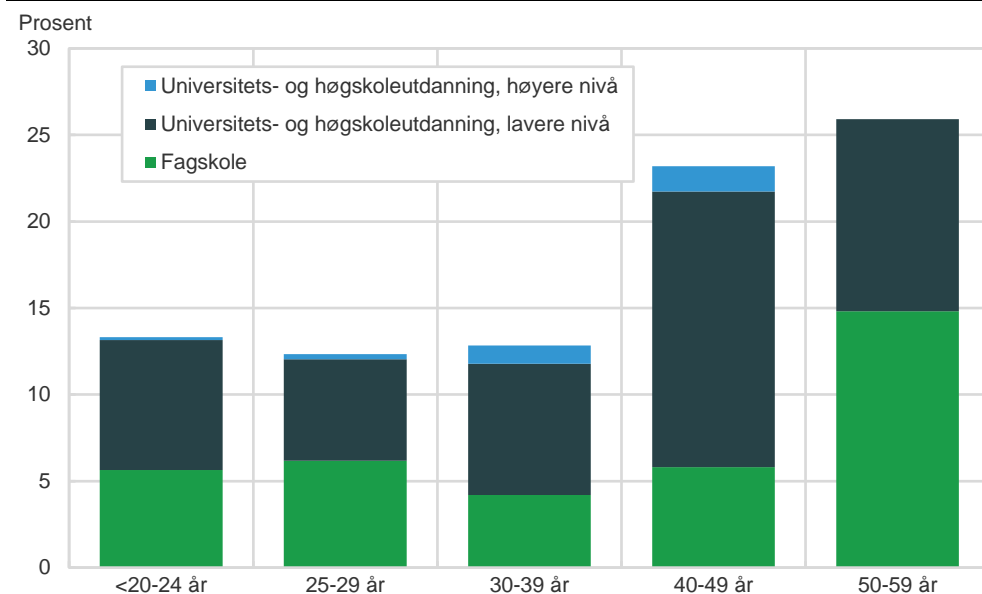
Ser vi på de som var i gang med utdanning fem år senere ser vi at disse omfattet rundt 10 prosent av populasjonen. Litt over halvparten av disse var i gang med en utdanning på høyskole eller universitet, mens 34 prosent holdt på med en fagskoleutdanning. De resterende prosentene tok en ny utdanning på videregående nivå, dette inkluderer både de som har begynt på et nytt utdanningsprogram og de som tok Vg4.

5.2. Større andel eldre tar mer utdanning

Det var en større andel blant de eldre som fullførte mer utdanning enn blant de yngre. For de som var mellom 30 og 50 år ved avlagt prøve var det størst andel som valgte å ta en fagskole eller annen påbygging til videregående skole etter avlagt fag- eller svenneprøve. Blant de eldste, samt de mellom 25 og 29 år ved avlagt prøve var det en større andel som hadde fullført en utdanning på universitets- eller høyskolenivå.

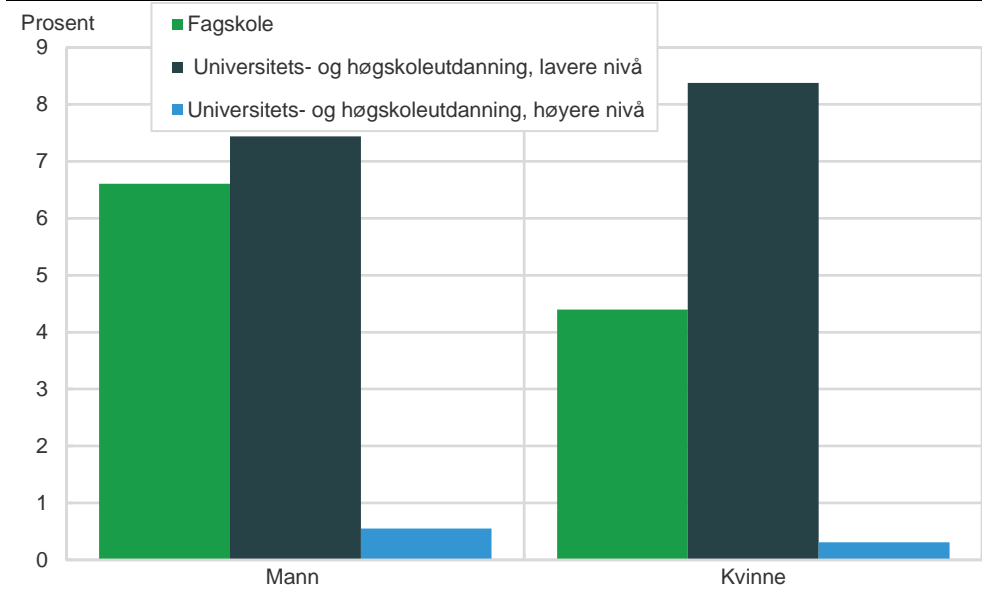
Figur 5.3 Andel av tidligere lærlinger som har fullført videre utdanning fem år etter bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, fordelt på alder

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

En litt større andel menn enn kvinner tok videre utdanning etter avlagt fag- eller svenneprøve. En større andel blant kvinnene tok utdanning på høyskole- eller universitetsnivå, 8 prosent av innvandrerkvinnene, mot 7 prosent av mennene. Vi ser derimot det motsatte når det gjelder fagskoleutdanninger, en større andel av mennene tok fagskoleutdanning, hvor en mindre andel av kvinnene gjorde det samme.

Figur 5.4 Andel av tidligere lærlinger som har fullført videre utdanning fem år etter bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, fordelt på kjønn

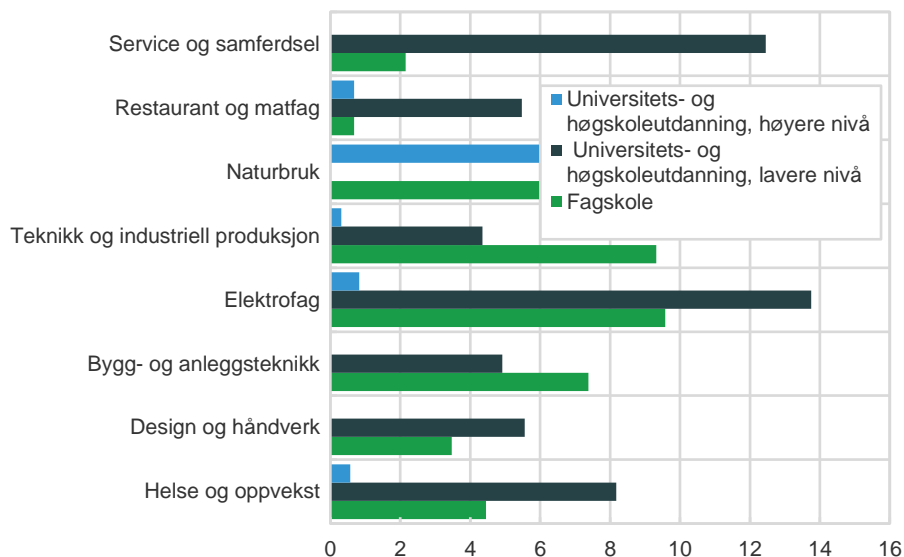
Kilde: Statistisk Sentralbyrå

5.3. Elever på elektrofag tar oftest mer utdanning etter fullført fag- eller svenneprøve

Innvandrere som gikk på elektrofag tok oftere mer utdanning etter avlagt fag- eller svenneprøve. 14 prosent av disse tok utdanning på høyskole eller universitet i løpet av de fem årene etter avlagt fag- eller svenneprøve. Det er også blant elever på elektrofag vi fant høyest andel som gikk videre til å ta en fagskoleutdanning. Den

yrkeshøgskolen hvor færrest innvandrere tok en videre utdanning på universitets- eller høyskole nivå, var bygg- og anlegg. Litt under 5 prosent tok en universitets- eller høyskolegrad i løpet av de fem årene etter avlagt fag- eller svenneprøve. Derimot var det en noe større andel som tok fagskoleutdanning blant innvandrerne på dette yrkesfagløpet, litt over syv prosent, en av de høyeste andelenene av elever som valgte å ta fagskoleutdanning etter fullført fag- eller svennebrev.

Figur 5.5 Andel av tidligere lærling som har fullført videre utdanning fem år etter bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, fordelt på type utdanning og studieretning

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

De lærlingene som mest sjelden tok en fagskoleutdanning var de som har fag- eller svennebrev innfor restaurant og matfag, mindre enn 1 prosent av lærlingene tok dette. Sammenlignet med den øvrige befolkningen finner vi at elever på medier og kommunikasjon hadde størst andel elever som valgte å ta videre utdanning. Medier og kommunikasjon hadde tidligere egne studieforberedende utdanningsløp, før utdanningsprogrammet høsten 2016 gikk fra å være et yrkesfaglig til et studieforberedende utdanningsprogram noe som skiller faget fra de andre yrkesfagene. Ser vi bort fra medier og kommunikasjon er det de på elektrofag hvor høyest andel tok videre utdanning, også blant den øvrige befolkningen. Restaurant og matfag var derimot det yrkesfagløpet hvor færrest tok videre utdanning blant den øvrige befolkningen.

Referanser

- Bratholmen, N.V.L. og Albertsen, D. (2020). Flere innvandrere går i lære. Hentet fra <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/flere-innvandrere-gar-i-laere>
- Bratholmen, N.V.L. og Ekren, R. (2020). Hvordan går det med elever som ikke får læreplass? Hentet fra <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/hvordan-gar-det-med-elever-som-ikke-far-laereplass>
- Nygård, G. (2018). 4 av 5 med fagbrev er i jobb fem år etter fagprøven. Hentet fra <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/4-av-5-med-fagbrev-er-i-jobb-fem-ar-etter-fagproven>
- Regjeringen.no. (2017). Yrkesfagløftet. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/om-regjeringa/solberg/Regjeringens-satsingsomrader/Regjeringens-satsingsomrader/kunnskap-gir-muligheter-for-alle1/Yrkesfagloftet/id753135/>

Vedlegg A: Figurgrunnlag

Tabell A1 Lærlinger med bestått fag-/svenneprøve etter kjønn og innvandringskategori

	Menn		Kvinner	
	Andel	Antall	Andel	Antall
Resten av befolkningen	71,84	28644	28,16	11230
Innvandrere	53,28	1089	46,72	955

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Tabell A2 Lærlinger med bestått fag-/svenneprøve etter utdanningsprogram og innvandringskategori

	Resten av befolkningen		Innvandrere	
	Andel	Antall	Andel	Antall
Service og samferdsel	9,54	3805	11,4	233
Helse og oppvekst	14,23	5675	34,1	697
Naturbruk	2,13	849	0,73	15
Design og håndverk	5,12	2040	7,05	144
Restaurant og matfag	5,67	2259	7,14	146
Bygg- og anleggsteknikk	20,21	8057	11,94	244
Elektrofag	18,15	7239	11,74	240
Teknikk og industriell produksjon	24,31	9694	15,75	322
Medier og kommunikasjon	0,64	256	0,15	3

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Tabell A3 Heltids- og deltidsarbeid for lønnstakere fem år etter bestått fag-/svenneprøvesvenneprøve som lærling i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter innvandringskategori

	Heltid		Deltid	
	Andel	Antall	Andel	Antall
Resten av befolkningen	80,1	27867	19,9	6930
Innvandrere	64,0	1082	36,1	610

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Tabell A4 Heltids- og deltidsarbeid for lønnstakere fem år etter bestått fag-/svenneprøvesvenneprøve som lærling i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter innvandringskategori og kjønn

	Heltid		Deltid	
	Andel	Antall	Andel	Antall
Resten av befolkningen				
Menn	90,4	22788	9,6	2410
Kvinner	52,9	5079	47,1	4520
Innvandrere				
Menn	85,2	769	14,8	134
Kvinner	39,7	313	60,3	476

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Tabell A5 Heltids- og deltidsarbeid for lønntakere fem år etter bestått fag-/svenneprøvesvenneprøve som lærling i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter utdanningsprogram

	Heltid		Deltid	
	Andel	Antall	Andel	Antall
Resten av befolkningen				
Service og samferdsel	66,9	2547	21,7	707
Helse og oppvekst	40,2	2014	59,8	2998
Naturbruk	82,6	522	17,4	110
Design og håndverk	56,9	925	43,2	702
Restaurant og matfag	57,6	1301	30,8	579
Bygg- og anleggsteknikk	80,4	6476	11,2	605
Elektrofag	92,2	6042	7,8	512
Teknikk og industriell produksjon	92,3	7894	7,7	658
Innvandrere				
Service og samferdsel	69,3	124	30,7	55
Helse og oppvekst	33,0	201	67,0	408
Naturbruk	88,9	8	11,1	1
Design og håndverk	51,0	52	49,0	50
Restaurant og matfag	75,2	91	24,8	30
Bygg- og anleggsteknikk	89,3	183	10,7	22
Elektrofag	91,4	181	8,6	17
Teknikk og industriell produksjon	90,3	241	9,7	26

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Tabell A6 Yrkeskategori fem år etter bestått fag-/svenneprøve fra skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter innvandringskategori

	Resten av befolkningen		Innvandrere	
	Andel	Antall	Andel	Antall
Militære yrker og uoppgitt	5,4	1954	6,0	107
Ledere	1,7	629	1,0	17
Akademiske yrker	4,8	1753	3,5	63
Høyskoleyrker	11,9	4306	7,9	142
Kontoryrker	3,8	1379	4,6	82
Salgs- og serviceyrker	22,9	8306	44,6	797
Bønder, fiskere mv.	1,5	544	0,5	8
Håndverkere	34,2	12412	24,5	438
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere mv.	11,1	4042	5,1	92
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	2,8	1018	2,4	43

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Tabell A7 Medianinntekt for tidligere lærlinger fem år etter bestått fag- og svennebrev i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter utdanningsprogram

	Innvandrere	Øvrige befolkning
Bygg- og anleggsteknikk	467382	480254
Design og håndverk	299086	301549,5
Elektrofag	543254	543773
Helse og oppvekst	384605	314975,5
Naturbruk	391627	471817
Restaurant og matfag	371483	344470,5
Service og samferdsel	390529	406369
Teknikk og industriell produksjon	457373	506302

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Tabell A8 Gjennomsnittlig inntekt for tidligere lærlinger fem år etter bestått fag-/svenneprøve, etter utdanningsprogram

	Innvandrere	Øvrige befolkning
Bygg- og anleggsteknikk	453253	469568
Design og håndverk	278757	280149
Elektrofag	490426	535469
Helse og oppvekst	352733	296816
Naturbruk	396084	459898
Restaurant og matfag	313373	321847
Service og samferdsel	366296	384419
Teknikk og industriell produksjon	429766	510106

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Tabell A9 Gjennomsnittlig inntekt for tidligere lærlinger fem år etter bestått fag-/svenneprøve, fordelt på kjønn og innvandringskategori

	Mann	Kvinne
Øvrige befolkning	495990	298050
Innvandrere	442868	324286

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Tabell A10 Andel av tidligere lærlinger som har fullført videre utdanning fem år, etter avlagt fag-/svennebrev

	Fullført videre utdanning
Innvandrere	13,9
Den øvrige befolkning	17,8

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Tabell A11 Type utdanning blant tidligere lærlinger som har fullført videre utdanning fem år etter bestått fag-/svenneprøve

	Påbygging til videregående utdanning/Fagskoler	Universitets- og høgskoleutdanning, lavere nivå	Universitets- og høgskoleutdanning, høyere nivå	
Innvandrere				
Antall	114	161	9	284
Andel	40,1	56,7	3,2	100,0
Den øvrige befolkning				
Antall	3472	3518	97	7087
Andel	49,0	49,6	1,4	100,0

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Tabell A12 Andel av tidligere lærlinger som har fullført videre utdanning fem år etter bestått fag-/svenneprøve, fordelt på alder

	Påbygging til videregående utdanning/fagskoler	Universitets- og høgskoleutdanning, lavere nivå	Universitets- og høgskoleutdanning, høyere nivå
<20-24 år	5,63	7,51	0,17
25-29 år	6,17	5,86	0,31
30-39 år	4,19	7,59	1,05
40-49 år	5,8	15,94	1,45
50-59 år	14,81	11,11	0

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Tabell A13 Andel av tidligere lærlinger som har fullført videre utdanning fem år etter bestått fag-/svenneprøve, fordelt på kjønn

	Påbygging til videregående utdanning/Fagskoler	Universitets- og høgskoleutdanning, lavere nivå	Universitets- og høgskoleutdanning, høyere nivå
Mann	6,61	7,44	0,55
Kvinne	4,4	8,38	0,31

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Tabell A14 Andel av tidligere lærling som har fullført videre utdanning fem år etter bestått fag-/svenneprøve, fordelt på type utdanning og studieretning

Studieretning	Påbygging til videregående utdanning	Universitets- og høgskoleutdanning, lavere nivå	Universitets- og høgskoleutdanning, høyere nivå
Helse og oppvekst	4,45	8,18	0,57
Design og håndverk	3,47	5,56	0
Bygg- og anleggsteknikk	7,38	4,92	0
Elektrofag	9,58	13,75	0,83
Teknikk og industriell produksjon	9,32	4,35	0,31
Naturbruk	6,67	0	6,67
Restaurant og matfag	0,68	5,48	0,68
Service og samferdsel	2,15	12,45	0

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Tabell A15 Andel lærlinger, praksiskandidater og elever av de med bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter innvandringskategori

	Elev	Lærling	Praksiskandidat	Total
Innvandrere				
Antall	287	2045	3837	6169
Andel	4,7	33,2	62,2	100,0
Den øvrige befolkning				
Antall	1327	39887	18423	59637
Andel	2,2	66,9	30,9	100,0

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Figurregister

Figur 2.1	Andel lærlinger, praksiskandidater og elever av de med bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter innvandringskategori.....	11
Figur 2.2	Lærlinger med bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter kjønn og innvandringskategori	11
Figur 2.3	Lærlinger med bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter utdanningsprogram og innvandringskategori	12
Figur 3.1	Heltids- og deltidsarbeid for lønnstakere fem år etter bestått fag-/svenneprøvesvenneprøve som lærling i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter innvandringskategori.....	13
Figur 3.2	Heltids- og deltidsarbeid for lønnstakere fem år etter bestått fag-/svenneprøvesvenneprøve som lærling i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter innvandringskategori og kjønn	14
Figur 3.3	Heltids- og deltidsarbeid for lønnstakere fem år etter bestått fag-/svenneprøvesvenneprøve som lærling i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter utdanningsprogram med færrest deltidsarbeidende	15
Figur 3.4	Heltids- og deltidsarbeid for lønnstakere fem år etter bestått fag-/svenneprøvesvenneprøve som lærling i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter utdanningsprogram med flest deltidsarbeidende	15
Figur 3.5	Yrkeskategori for tidligere lærlinger fem år etter bestått fag-/svenneprøve fra skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter innvandringskategori	17
Figur 4.1	Medianinntekt for tidligere lærlinger fem år etter bestått fag- og svennebrev i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter utdanningsprogram	18
Figur 4.2	Gjennomsnittlig inntekt for tidligere lærlinger fem år etter bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter utdanningsprogram	19
Figur 5.1	Andel av tidligere lærlinger som har fullført videre utdanning fem år etter avlagt fag-/svennebrev i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14.....	21
Figur 5.2	Type utdanning blant tidligere lærlinger som har fullført mer utdanning fem år etter bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14.....	22
Figur 5.3	Andel av tidligere lærlinger som har fullført videre utdanning fem år etter bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, fordelt på alder.....	23
Figur 5.4	Andel av tidligere lærlinger som har fullført videre utdanning fem år etter bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, fordelt på kjønn	23
Figur 5.5	Andel av tidligere lærling som har fullført videre utdanning fem år etter bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, fordelt på type utdanning og studieretning	24

Tabellregister

Tabell 2.1	Antall og andel lærlinger med bestått og ikke-bestått fag-/svenneprøve, etter årskull og innvandringskategori	10
Tabell 2.2	Lærlinger med bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter alder og innvandringskategori	12
Tabell 3.1	Arbeidsmarkedsstatus for tidligere lærlinger fem år etter bestått fag-/svenneprøve fra skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter innvandringskategori	13
Tabell A1	Lærlinger med bestått fag-/svenneprøve etter kjønn og innvandringskategori	26
Tabell A2	Lærlinger med bestått fag-/svenneprøve etter utdanningsprogram og innvandringskategori	26
Tabell A3	Heltids- og deltidsarbeid for lønnstakere fem år etter bestått fag-/svenneprøvesvenneprøve som lærling i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter innvandringskategori	26
Tabell A4	Heltids- og deltidsarbeid for lønnstakere fem år etter bestått fag-/svenneprøvesvenneprøve som lærling i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter innvandringskategori og kjønn	26
Tabell A5	Heltids- og deltidsarbeid for lønnstakere fem år etter bestått fag-/svenneprøvesvenneprøve som lærling i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter utdanningsprogram	27
Tabell A6	Yrkeskategori fem år etter bestått fag-/svenneprøve fra skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter innvandringskategori	27
Tabell A7	Medianinntekt for tidligere lærlinger fem år etter bestått fag- og svennebrev i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter utdanningsprogram	27
Tabell A8	Gjennomsnittlig inntekt for tidligere lærlinger fem år etter bestått fag-/svenneprøve, etter utdanningsprogram	27
Tabell A9	Gjennomsnittlig inntekt for tidligere lærlinger fem år etter bestått fag-/svenneprøve, fordelt på kjønn og innvandringskategori	28
Tabell A10	Andel av tidligere lærlinger som har fullført videre utdanning fem år, etter avlagt fag-/svennebrev	28
Tabell A11	Type utdanning blant tidligere lærlinger som har fullført videre utdanning fem år etter bestått fag-/svenneprøve	28
Tabell A12	Andel av tidligere lærlinger som har fullført videre utdanning fem år etter bestått fag-/svenneprøve, fordelt på alder	28
Tabell A13	Andel av tidligere lærlinger som har fullført videre utdanning fem år etter bestått fag-/svenneprøve, fordelt på kjønn	28
Tabell A14	Andel av tidligere lærling som har fullført videre utdanning fem år etter bestått fag-/svenneprøve, fordelt på type utdanning og studieretning	28
Tabell A15	Andel lærlinger, praksiskandidater og elever av de med bestått fag-/svenneprøve i skoleårene 2011/12, 2012/13 og 2013/14, etter innvandringskategori	29

© Statistisk sentralbyrå, 2020

Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

ISBN 978-82-587-1246-3 (trykt)

ISBN 978-82-587-1247-0 (elektronisk)

ISSN 0806-2056